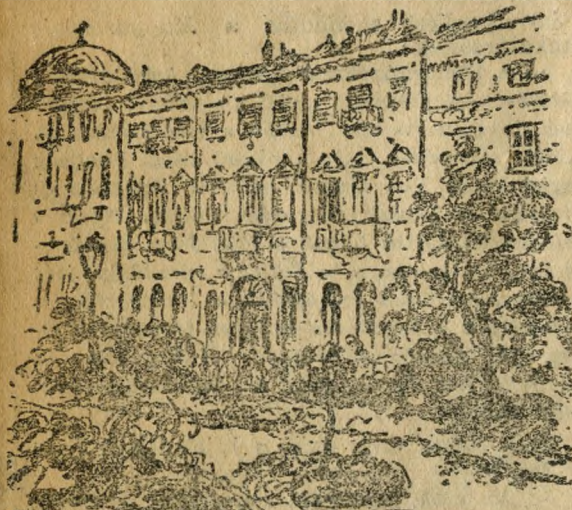

Kossuth halálának armincadik évfordulója

Harmar esztendővel ezelőtt, 1894 március 20-án éjszaka husvét hetének komor hangulatában mélyregees gyász borult a magyar nemzetre. Turinban meghalt Kossuth Lajos, a nagy bujdosó magyar. Soha ehez hasonló gyászt nem látott a világ. Egy nemzet zokogott fel, mert elvesztette legnagyobb fiát, ki egy hosszú életen át a késő aggastyán-korig mindig szünetlenül nemzetéért, hazájáért, a magyar nép boldogságáért harcolt, dolgozott és szenvedett. Kossuth 1848-ban tartott híres beszédében, mikor az országgyűlés megszavazta a 200.000 honvédet, azt mondta: »Leborulok a nemzet nagysága előtt!« Halála napján a nemzet borult le Kossuth nagysága előtt. A nemzet halottja volt a szó legfenségebb értelmében, mert Kossuthot a magyar nép lelkébe fogadta, a magyar nép benne látta, benne szerette legnagyobb, legelszántabb, legönfeláldozóbb jótérőjét, s még életében felruházta nevét a legmeghatóbb jelzővel, amikor »Kossuth apánk«-nak nevezte el. Büszke volt rá minden magyar ember, mert hazájának, nemzetének dicsőséget, megbecsülést szerzett az egész világ előtt. És Turinból írt leveleit úgy olvasták idehaza, mint a Bibliát s e leveleknek óriási hatásuk volt a magyar közvéleményre.

Kossuth lakóháza Turinban, ahol 1894 márc. 20-án este 10 óra 55' meghalt.

Kossuth Lajos torinói lakóháza (Via dei Mille 20. sz.), ahol 1894 márc. 20-ikán este 10 óra 55 perckor meghalt

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Kossuth halálának harmincadik évfordulója*

Forrás:

Pesti Hírlap

Bn

(Hely)

1924. 3. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Kossuth Lajos

Idő

'1924'

Személy

Helysz

Halála előtt nem sokkal indult meg Magyarországban a nagy egyházpolitikai harc és Kossuth újszólván politikai végrendeletét írta meg abban a híres februári levelében, melyben a legtisztább, legnemesebb demokratikus szabadelvűség nyilatkozott meg a legtökéletesebb államférfiúi bölcsesség mellett. A februári levél hatása még elevenen lüktetett a nemzet lelkében, mikor Kossuth meghalt, mikor a nagy nemzeti apostol-patriárka megdicsőült.

De a »hivatalos« Magyarország, ámbátor a februári levél az akkori Wekerle-kormány helyzeét is megerősítette, nem akart résztvenni a nemzeti gyászban. A hivatalos Magyarország a bécsi hangulatokhoz volt kénytelen igazodni s a trónon az az I. Ferenc József állt, aki Magyarország szabadsághüzméjét az oroszok erejével letiporta, akit Kossuth javaslatára a magyar országgyűlés 1849-ben egész dinasztíájával együtt deionizált s akinek uralkodóháza ellen Kossuth egész emigrációs munkálkodása rendjén sohasem szűnt meg méltó ellensereggel küzdeni. De a gyászoló magyarság lelkét március 20-ika után csak a szent gyász töltötte el s ez a nemzeti hangulat nyilatkozott meg azokban

a tüntelésekben,

melyek a március 20-ikát közvetlen követő napokban a magyar fővárosban végbementek.

A hazafias fiatalok, élén a M. A. C. tagjával nem tűrte el, hogy a Nemzeti Színház és a Magyar Királyi Operaház épületén ne lengjen a gyászlobogó, még kevésbé tűrhette el, hogy ebben a két színházban a nagy nemzeti gyász első napján előadásokat tartssanak.

Sorra leszaggatták a színlapokat s helyükbe nyomtatott cédulákat ragasztottak ezzel a szöveggel:

Tekintettel Kossuth Lajos halálára, ne tessék színházba menni.

A főváros függetlenségi és 48-as párti polgárai.

A M. A. C. tagjai állottak őrt este a Nemzeti Színház előtt — ahol az Iskariót akarták adni — s a színházba igyekvőknek udvariasan bemutatkozva, megkérdezték:

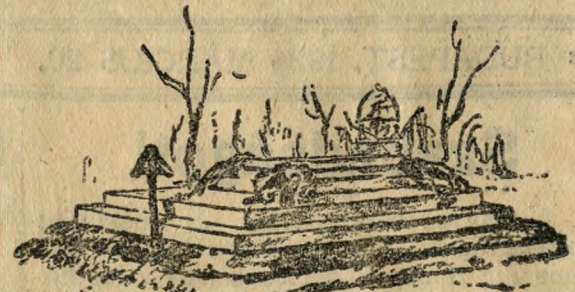
Uraságod úgy látszik idegen, nem tudja, hogy hazánk legnagyobb fia meghalt. Reméljük, ön is eszt akozik a nemzet gyászához és ma nem néz végig előadást.

Senkise ellenkezett. Mindenki szó nélkül

távozott s a nézőtér üres maradt. A szereplő színművészek is ledobták jelmezeiket, ezzel s kijelentéssel:

Ma nem komédiázunk!

Az Operaházban is megakadályozták az ez este kintüztö »Szent Erzsébet legendája« előadást, azután meg a rendőrségi beavatkozások ellenére is kintüzte az ifjúság a Nemzeti Színház és az Opera épületére a fekete gyászlobogót.

Kossuth Lajos sírja a kerepesi temetőben 1894-ben

Kossuth Lajos ideiglenes sírja a kerepesi temetőben 1894-ben

Nemcsak Budapesten, de az egész országban szállóigévé lett a mondás: *Uraságod úgy látszik, idegen.*

Azután következtek az igazi nagy napok. Kossuth holttestének hazahozatala, felravatolása a Nemzeti Múzeum előcsarnokában, az ország minden részéből érkező koszorúk elhelyezése, a nagy zarándokjárás a ravatalhoz és